

क्रम सं०

प्रवेश सं० २८०२९

विषयः कर्म काण्डम्

ग्रन्थकार

नाम शंकरचतुर्थी प्रजा

पत्र सं० १-६

अक्षर सं० (पंक्तौ)

पंक्ति सं० (पृष्ठे)

श्लोक सं०

लिपि: दे. ना.

साधार ३७

आकारः ८.५.४३.४.

1003587

वि० विवरणम् ५.

१. ३ $\frac{७५}{५८३}$

गी० एम्स० यू० पा० --- ९९ एम्स० मी० डी० --- १६५१ --- ४० ०००



श्रीगणेशाय नमः । अथ संकष्टचतुर्थीव्रतपूजनं लिख्यते । श्रुत्वा देवो गोम
येनोपलिप्य । तयोपरिदलं विलिख्य । तत्र कलशं स्थाप्य तस्योपरि तां म्रपा
त्रं यथासंभवं धाय । देवीं तत्रोत्रिधाय । स्वमासने उपविश्या यम्य प्राणा
नायम्यतिथ्यः । ईसंकीर्त्य । एवं गुणोतिपुण्यतिथौ । मम समस्त पापक्षयश्च
राश्रीगणपतिः प्रीत्यर्थं चतुर्विधं पुण्यार्थं सिध्यर्थं संकष्टनाशार्थं गणे
शपूजनं महोत्सिख्य । इति संकल्प्य । तदंग । तिराहारोद्यदेवेशमावर्च्यो
दयोभवेत् । अस्यामि पूजयित्वा हंगणेशशरणं भव । मंत्रं षडंगं कुर्यात् ।
अस्य श्रीहेरं मंत्रस्य श्रुत्वा कुरुष्विः । ॥ नृषु पूछंदः । विनायको देवता । गंवी
जं ओं शक्तिः । नीलसिध्यर्थं विनायकं प्रीत्यर्थं मंत्रं जपं करिष्ये । तत्र न्यासः ।



५

राम

3-

येष्टान्त्यर्थमाश्रयणपतिममलं श्रीसमेतंप्रसन्नं ॥ इति ध्यातं । अना
थनाथसर्वज्ञगैत्रागणनायक । अत्रागच्छजगद्द्वयसुराजाधिपेश्व
रास्त्यक्तोदितश्रीकाशगजवक्रवतुर्भुज । आगच्छदेवदेवेश्वरागणराजतमो
स्तुते । सहस्रार्चिर्गति । गजाननायनमः । आवाहनं । अर्पितार्थसिध्यर्थ
पूतितोयः । पुनः पुनः । सर्वविघ्नछिदेतस्मै गणाधिपतये नमः । पुरुष एवेदेत
विघ्ननाशनेन । आसनं । ईडादिवेदितोदेवः । सिद्धगंधर्वसेवितः । पाद्यग
हाणदेशविना । कनमोस्तुते । एतावानस्येति । त्वं बौदरायण पाद्यं । एकदं
तमहाकायम् । यज्ञोपवीतम् । गणाधिदेवदेवेश्वरागणार्घ्यनमोस्तु
ते । त्रिपादध्वं । ब्रह्मार्थधारिणे नमः । अर्घ्यं । महारूपमहाकायम् ।



सं० ५०
२

नंतवरदायकदेवदेवनमस्तोस्तुनिविद्यागणनायक। तस्माद्विसृजति।
विश्वप्रियाय। रावमनी। शर्करार। सीयुक्तं पयोदधिघनीमधुपाम
तंसमानीतीस्नाथं तविष्णु। नायक। यत्पुरुषेणेति। ब्रह्मवाणिनेमः। पंवा
मृतस्नानं। अदकस्नानं। पुरुषसूक्तेन। रक्तवस्त्रमुतं युग्मं देवानां च सु
मंगलं। गृहाणेश्वरसर्वज्ञत्वोदरशिखामज। तयज्ञमिति। सर्वप्रदाय
काय० वस्त्रं। परणार्थं ब्रह्मसूत्रं कांचनस्योत्तरीयकं। वक्रतुंडग्रहाणेदं
भक्तानां वरदं भो। तस्माद्यज्ञादिति। वक्रतुंडाय नमः। यज्ञोपवीतं। सिद्ध
स्वर्चिर्देवसि। रप्रियसुंदर। दास्यामि देवदेवेशासर्वोक्तफलं कुरु॥
गणेशाय नमः। तिष्ठरे। गंधं गृहाण देवेशादिव्यर्चनमुत्तमं। कर्पूरं कुंकु

राम
२

मास्पृक्तमुमासुतनमोस्तुते। तस्माद्यज्ञादिति। कद्रुपुत्राय० धंगं। साध्या
शताः० अभाः० शुभ्रागृहाण वरदायक। सर्वदेवगणाध्यक्षनमो कद्रुप्रिया
स्मृता। गणेशाय० अशताः। सुगंधातिसुपुष्पाणिरक्तानिविविधानिव। वि
नायकनमस्तु। गृहाण सुप्रभृति। तस्मादश्वाइति। गुणशालिने नमः।
पुष्पाणि। एकं। तामनमः। परिमलद्रव्याणि। १। अथ एकविंशतिपुष्पाणि।
गजाननाय० विद्याराजाय० कुब्जाय नमः० ३। लंबोदराय० ४। शिवाय नमः०
वक्रतुंडाय० ५। र्पकणाय० गणेशाय० विष्णोर्शने० ७। विकटाय नमः० ९
वामनाय० ११। सर्वदेवाय० १२। सर्वार्तिनाशिने० १३। विष्णुहर्त्रे नमः० १४। ध्या
य० १५। सर्वदेवः। धिदेवाय० १६। एकदेवाय० १७। कृष्णाय गलाय० १८। भालं च

सं० पू०

शप० १०८ दशमिदितायनमः १२० महागणपतयेनमः २१। उप्याणिसमय
यामि। अथ ५ विंशतिपत्राणि। गणाधिपायनमः १८ गिराजपत्रीस
मर्पयामि १३। पुत्राय० विल्वपत्रं २ गजाननाय० दुर्वापत्रं ३ तुंबो
दराय० अदरीपत्रं ४ हरसूतवेन० पद्मपत्रं ५ गजवक्राय० तुलसीपत्रं ६
गुहाग्रजाय० तपानारपित्रं ७ एकदंताय० बृहतीपत्रं ८ इभवक्राय०
रामीपत्रं ९ विरुढाय० अगस्तिपत्रं १० शिखरंदाय० करवीरपत्रं ११
विनायकाय० अश्वत्थपत्रं १२ कपिलाय० अर्कपत्रं १३ सवर्तदनाय०
अर्जुनपत्रं १४ पत्नीहीनाय० विष्णुक्रांतिपत्रं १५ बटवेन० दाडिमीप
त्रं १६ सुराधिपतये० देवदारूपत्रं १७ भालचंद्राय० मरुगपत्रं १८ हे

राम

३

रंवाय० श्वेतद्वीपत्रं १९ शर्पकर्णाय० जाज्रीपत्रं २० एकदंताय० केतु
कोपत्रं समर्पयामि २१। अथांग पूजा। गणेशाय० पादोपज्ञयामि १ गो
रीपुत्रायन० सुल्फो० विघ्नेश्वराय० जातुनी० गजाननाय० अरु० हेरंवाय० क
हो० तुंबोदराय० दर० ईशपुत्राय० वक्ष० गणनाथाय० सनो० होमातुराय०
हृदय० स्फूलकं गाय० कंठं० स्कंदाग्रजाय० स्कंधो० परशुहस्ताय० हस्तान्
इभवक्राय० वक्रं० त्रिनेत्राय० नेत्राणि० शर्पकर्णाय० कर्णो० एकदंताय०
दंतात्० भालचंद्राय० भालं० वक्रतुंडाय० शिरः पूजयामि। अथ एतेनमिति
दुर्वायुः मानिसर्पयेत्। गणाधिपायनमः। दुर्वायुर्मैसमर्पयामि १३। पुत्रा
यन० दुर्वा० २ अघनास्त्रिने० दू० ३ एकदंताय० दू० ४ इभवक्राय० दुर्वा० ५ मूषक

सं०

वाहनाय० दूवर्द्धि विनायकाय० दू० ईशपुत्राय० दू० सर्वसिद्धिप्रदाय० दू०
 मारगुरवे नमः० दूवर्द्धि०००० अथ स वैरेकाः समर्पयेत्। गणाधिप नमस्ते स्तु
 त्मा पुत्रोद्यता। शान। एकदंते भवक्रेतितथामृषकवाहना विनायके
 शपुत्रेति सर्वसिद्धिप्रदायक। कुमारगुरवे तु भूचं पूजनीयः प्रपलतः।
 दशांगं गुगुलुं धूपं पुनर्मंगलमासक। धूपं गृहाण देवेश उमापुजन
 मोस्तुते। पत्न्युः। पत्न्युदधुः। भवानी प्रियाय० धूपे०। त्वं योतिः सर्वदेवा
 नां तेजसां तेज उन्नम। आत्मज्योतिः परधाम दीपो यं प्रतिगृह्यतां। ब्राह्म
 णोऽप्येति० कृदप्रेमाय० दीपं। मोदका प्रपलतु कवचकोडं बराणि वा स
 धूतं पायसान्नं वने वेदां प्रतिगृह्यतां। वंदना मे नमो जातः। विघ्ननाशि

राम
४

नेनमः। नैवेद्यं। आवमनं। इदं कलं मया देव गृहाण गणनायक। कदली
 नारिकेल आदितैतथानीजगत्प्रभो। संकष्टनाशितेनमः। फली। पुगी फलेः स
 कर्पूरे नागवल्लीदलेयुती। पूर्णकर्पूरसंयुक्तां बूलं प्रतिगृह्यतां। नाभ्यां
 सीत्राणां बूलं। सप्तास्थासीतति। हिरण्यगर्भमिति वा। सुमुखाय नमः। दक्षि
 णां। वैशादित्यो च धरणी विद्युदग्निस्तथैव च। तमेव सर्वज्योतीं विभार्तिक्यं
 प्रतिगृह्यतां। नीलांजनं। मंत्रपुष्पां नमोस्तु देवदेवेश भक्तानामभयंकर॥
 विघ्नानां नाशक त्रैलोक्यात्मजनमोस्तुते। मत्तेन यज्ञः० बटवेनमः। नमस्का
 रं। संस्कारपीडायाथिते हि मांसदासं कष्टं तं सुमुख प्रसीद। नित्यं हि मे नाश

सं० १०
५

यकष्टसंघादनमो नमः कुशविनाशनाय। यदुद्दिश्य कृतं तेद्यथाशक्तिः
पूजनं। कष्टान्मो न देवेश शिव पुत्र नमो स्तुते। सिद्धिप्रदममाद्याश्रयं
न कामान् प्रपूरय। विघ्नानां नाशनाय देव विघ्नराज नमो स्तुते। स्वप्नसादेन
कार्याणि सर्वाणि वकरो म्यहं। शत्रूणां नाशनं चैव विघ्नानां ध्वंसनं क
रु। इति प्रार्थना। मंत्रदीनमिति क्षमापणं। ततो वायनदानं। आचार्यं सी
पूज्य। विप्रवर्य नमस्तुभ्यं साक्षाद्देवस्य श्रवणे। गणेशप्रीति ये तु भयं मो
दकान्वेद राभ्यहं। मोदकान्स फलान्येव दक्षिणा पूजयं धुतादू। अवयो
स्तारणाभ्यामि गृहाणे मान नमो स्तुते। अवहू मतिरिक्तं वद्व्य ही नं मया

तम
५

कृतं। तत्सर्वं पूर्णतामेतु विप्रदूषनमो स्तुते। इति वायनदानं। नतश्चंद्र
पूजा षोडशोपवादे रभ्यर्च्य। अर्घ्यं दत्वात्। क्षीरोदार्णवसंभूत अत्रिगो
त्रसमुद्भव। गृहाणा अर्घ्यं मया दत्तं गणेशप्रीतिवर्धनं। क्षीरसागरसंभू
तसुधातृपनिशाकर। गृहाणा अर्घ्यं मया दत्तं रोहिण्यां सहितः शशी। निशा
पतेन नमस्तुभ्यं नमस्तेज्यो तिषां पते। नमस्ते रोहिणी कान्त अर्घ्यं मे प्रति
गृह्यतां। अथ गणेशार्घ्यं। गौरीसुत नमस्ते
संकष्टनाशाय गणेशार्घ्यं नमो स्तुते। इति गण
देवी गणेशप्रियवल्लभे। सर्वसंकष्टनाशायै
जाममाप्ता॥७॥



सं. क.
६

अथ कथा । श्रीकृष्ण उवाच । अरण्ये वर्तमानं तं
बांधवं सुरवासीनमागतो व्यास आदरात्
भूयानंदं ददौ तपः । मधुपर्कं दत्त्वा धर्मं च दत्त्वा
छिर उवाच । अद्य मे सफलं जननी । वित्तं च सुजातं । ये संकटा हि मे जा
तावने वननिवासिनः । ३ । ते सर्वे विलयं याता भवतो दर्शने न हि । अ
त्मानं साधु मन्ये ह्यराज्यतुष्यापराङ्मुखं । ४ । दुःस्वितं मां कथं स्वा
मि नूराज्यं अष्टं न वेत्ति किं । ५ । इमे भीतिं दयः सर्वे बांधवा व्यथयन्ति मां ।
६ । ५ । दुःसाधसुवीर्या हि मच्छासनाः धीरताः । इयं तु द्रोपदी साध्वी ।

मा २

बुधिष्ठिरं । सा

शुभुतिराहूकम

वाचह । २ । बुधि

ये संकटा हि मे जा

तावने वननिवासिनः

ते सर्वे विलयं याता

भवतो दर्शने न हि

आत्मानं साधु मन्ये

ह्यराज्यतुष्यापराङ्मुखं

दुःस्वितं मां कथं स्वा

मि नूराज्यं अष्टं न वेत्ति

किं । ५ । इमे भीतिं दयः

सर्वे बांधवा व्यथयन्ति

मां । ६ । ५ । दुःसाधसुवीर्या

हि मच्छासनाः धीरताः । इयं तु द्रोपदी साध्वी ।

